

کم رنگی مفاهیم قرآن در جامعه مایه نگرانی بنده است

آیت الله مکارم شیرازی: بنده یک نگرانی دارم که ان شاءالله دست به دست هم در رفع این نگرانی می‌کوشیم و آن این است که به الفاظ قرآن اصالت ببخشیم و معانی و تفسیر قرآن در حاشیه و کمرنگ شوند.

آیت الله العظمی مکارم شیرازی، در ضیافت افطاری دار القرآن علامه طباطبائی :

کم رنگی مفاهیم قرآن در جامعه مایه نگرانی بنده است

اعتدال: آیت الله مکارم شیرازی: بنده یک نگرانی دارم که ان شاءالله دست به دست هم در رفع این نگرانی می‌کوشیم و آن این است که به الفاظ قرآن اصالت ببخشیم و معانی و تفسیر قرآن در حاشیه و کمرنگ شوند. حافظان و قاریان قرآن همه جا حضور داشته باشند و برنامه‌های حفظ و تلاوت قرآن همه جا برگزار شود اما مفاهیم قرآن در جامعه پررنگ نباشد که این مایه نگرانی بنده است.

در سومین روز از ماه مبارک رمضان، به همت دار القرآن علامه طباطبائی ضیافت افطاری شماری از اساتید و علمای حوزه علمیه قم با حضور حضرت آیت الله مکارم شیرازی در بیت علامه طباطبائی برگزار شد.

در این مراسم چهره‌های شاخصی همچون آیت الله مرتضی مقتدائی دبیر شورای عالی حوزه، آیت الله رضا استادی عضو شورای عالی حوزه، آیت الله حسینی بوشهری مدیر حوزه‌های علمیه، آیت الله علوی بروجردی از اساتید برجسته حوزه، آیت الله صلواتی، حجت الاسلام والمسلمین محمود رجبی، حجت الاسلام و المسلمین علیدوست، حجت الاسلام رفعتی، حجت الاسلام بهجت پور و شماری دیگری از اساتید و فضلاء حوزه حضور داشتند.

* اهمیت کارهای قرآنی در ماه رمضان

در این مراسم آیت الله مکارم شیرازی ضمن تبریک شروع ماه مبارک رمضان و تقدیر و تشکر از حضور علما، فضلا، اساتید و اصحاب رسانه گفتند: ماه رمضان، ماه قرآن است و به همین دلیل کارهای قرآنی در این ماه مبارک ارزش فوق العاده‌ای دارد مصادق این حرف، روایت خواندن یک آیه از قرآن در این ماه ثواب یک ختم قرآن در ماه‌های دیگر سال را دارد، است و این اهمیت کارهای قرآنی در این ماه را می‌رساند.

* مفسران خوبی

در بخش‌های مختلف داریم

ایشان افزودند: الحمدلله بعد از انقلاب اسلامی ایران، قرآن حضور بیشتری در همه صحنه‌ها و مکان‌ها حتی حوزه‌های علمیه یافت و فعالیت‌های قرآنی زیادی حتی در صدا و سیما نظیر تأسیس و راه اندازی شبکه قرآن و جاهای دیگر نظیر برگزاری مسابقات حفظ و تلاوت قرآن با حضور شرکت کنندگان از سایر کشورهای اسلامی انجام و اضافه بر این در شهرستان‌ها و دانشگاه‌ها نیز مسابقات قرآنی زیادی انجام می‌گیرد همچنین در حوزه نیز دروس تفسیر نسبت به سابق افزایش چشم گیری داشته است و مفسران خوبی در بخش‌های مختلف داریم و نیز در* این دارالقران برنامه‌های خوبی انجام شده و در حال انجام است.

* کم رنگی مفاهیم قرآن در جامعه مایه نگرانی بنده است

مرجع عالیقدر شیعیان در ادامه سخنان خود عنوان کرد، بنده یک نگرانی دارم که ان شاءالله دست به دست هم در رفع این نگرانی می‌کوشیم و آن این است که به الفاظ قرآن اصالت ببخشیم و معانی و تفسیر قرآن در حاشیه و کمرنگ شوند. حافظان و قاریان قرآن همه جا حضور داشته باشند و برنامه‌های حفظ و تلاوت قرآن همه جا برگزار شود اما مفاهیم قرآن در جامعه پررنگ نباشد که این مایه نگرانی بنده است.

* تأکید بر رعایت احترام الفاظ، بدون به حاشیه رفتن معانی

مفسر برجسته قرآن کریم در ادامه عنوان کردند، الفاظ قرآن بسیار با ارزش است به صورتی که حتی کسی قرآن بخواند و معانی آن را هم متوجه نشود ثواب دارد و مس قرآن بدون وضو حرام و رعایت احترام الفاظ لازم است اما نه چنانکه که معانی به حاشیه برود.

* جز با توجه به معانی قرآن به ایمان ما اضافه نمی‌شود

آیت الله مکارم شیرازی با اشاره به آیات ۲، ۳ و ۴ سوره انفال (۱) بیان داشتند: در این آیات پنج صفت برای مؤمنان واقعی بیان شده است و می‌فرماید: هنگامی که آیات قرآن خوانده می‌شود باید به ایمان ما اضافه شود و این مهم جز با توجه به معانی قرآن کریم تحقق نمی‌یابد.

* پیامبر(ص) انتظار داشتند با نزول یک آیه از قرآن کریم ایمان‌ها افزایش یابد
این مرجع تقلید همچنین با اشاره به آیه ۱۲۴ سوره توبه «وَإِذَا مَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُمْ مَّن يَقُولُ أَلَيْكُم رِزْقُ هَذِهِ إِيْمَانًا فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَرَزَدَتْهُمْ إِيْمَانًا وَهُمْ يَسْتَبْشِرُونَ = و چون سوره‌ای نازل شود از میان آنان کسی است که می‌گوید این [سوره] ایمان کدام یک از شما را افزود اما کسانی که ایمان آورده‌اند بر ایمانشان می‌افزاید و آنان شادمانی می‌کنند» گفت: پیامبر(ص) انتظار داشتند با نزول یک آیه از قرآن کریم ایمان‌ها افزایش یابد. این امر در صورتی محقق می‌شود که مفاهیم همراه با الفاظ قرآنی در متن قرار بگیرد. پیام این دو آیه این است که باید کاری در جامعه انجام شود که با خواندن قرآن بیشتر مفاهیم آن در قلوب مردم جای بگیرد تا به برکت آن ایمان‌ها قویتر، اخلاق‌ها پاک تر، اتحاد جامعه بیشتر، صالحان قویتر و تابان ضعیف تر شوند. ایشان در بخش دیگری از سخنانش با اشاره به سخنان امیرالمومنین(ع) در نهج البلاغه در خصوص قرآن کریم یادآور شدند: هیچ کسی در حضور قرآن کریم نمی‌نشیند مگر اینکه بیشتر هدایت شده یا گمراهی وی کمتر شده باشد.

* یکی از صفات مؤمنین
در خطبه همام نهج البلاغه
آیت الله مکارم شیرازی با اشاره به خطبه ۱۹۳ نهج البلاغه (خطبه همام) از امام علی(ع) بیان کردند: در این خطبه، ۱۱۰ صفت برای پرهیزگاران ذکر شده و یکی از آن صفات، این است که شب‌هنگام از خواب بر می‌خیزند و آیات قرآن کریم را با ترتیل می‌خوانند و دوی دردهای روحانی و معنوی خود را از قرآن کریم می‌گیرند. مفاهیم قرآن کریم به قدری در این‌ها اثر می‌گذارد که گوئی روحشان پرواز می‌کند و بهشت و مواهب الهی را در مقابل خود می‌بینند و صدای آتش جهنم در گوش آنها می‌پیچد. قرآن خواندن صحیح اینگونه است و اگر توجه به معانی نباشد نه حالت شوق و نه حالت خوفی در انسان ایجاد نمی‌کند.
* توجه به مفاهیم قرآن،
در مرحله اول قرار گیرد

استاد برجسته حوزه علمیه گفتند: مسیر صحیح در مجالس قرآن بیشتر اصالت بخشیدن به الفاظ است و علمای حوزه باید در این زمینه تحولی ایجاد کنند که توجه به مفاهیم قرآن، در مرحله اول و توجه به الفاظ قرآن در مرحله دوم قرار گیرد و هردو مهم باشند.

* تلاوت یک صفحه از قرآن در برخی مساجد باید تعمیم و تشویق شود
آیت الله مکارم شیرازی در ادامه با اشاره به اینکه ما باید خودمان مجری برنامه‌های تفسیری قرآن باشیم، یادآور شدند: ابتکاری در برخی مساجد ایجاد شده است که یک صفحه از قرآن کریم همراه با ترجمه آن را قرائت می‌کنند و این اقدامی ارزنده و مقدمه‌ای برای ورود به مفاهیم قرآن است که باید تعمیم و تشویق شود تا در همه جا این برنامه اجرا شود.

* حوزه‌های علمیه باید مفسران بیشتری پرورش دهد
ایشان ادامه دادند: در حوزه‌های علمیه باید سعی شود که مفسران بیشتری پرورش یافته و در ماه مبارک رمضان و دیگر ایام به شهرستان‌ها اعزام شوند تا به تفسیر قرآن کریم بپردازند و به الفاظ آن اکتفا نکنند.

* برنامه‌های تفسیری نباید در حاشیه دروس حوزوی باشد
مفسر برجسته قرآن کریم خاطرنشان کردند: برنامه‌های تفسیری نباید در حاشیه دروس حوزوی باشد و لازم است تفسیر قرآن کریم جزء برنامه‌های اصلی حوزه قرار بگیرد.

* نقش صدا و سیما برای ترویج مفاهیم قرآنی
همچنین این عالم فرزانه عنوان کردند صدا و سیما از طرق مختلف نظیر ساختن فیلم کوتاه بر پایه مثال‌هایی که قرآن می‌زند می‌تواند به تحقق این مهم کمک کند.

* می‌توان تفاسیر قرآن را به هرزبانی که تأثیر بیشتری داشته باشد ارائه کرد
ایشان همچنین خاطرنشان کردند می‌توان تفاسیر قرآن را به زبان شعر، نثر، بازی، فیلم و به هرزبانی دیگری که امکان بیان دارد، ارائه کرد تا تأثیر بیشتری در جامعه داشته باشد.

* در حوزه‌های علمیه فقط تأکید بر یک بعد قرآن نشود
آیت الله مکارم شیرازی در بخش پایانی سخنان خود از حوزه‌های علمیه خواستند تا بکوشند که در جامعه فقط تأکید بر یک بعد قرآن نشود و ابعاد دیگر فراموش نشود و در نشریات حوزه روی این مسائل و گسترش مفاهیم قرآن نیز تأکید شود و فرمودند: انشا الله از همین راه وارد قرآنی که نور، هدایت، باعث رشد و نمو جامعه و مورد قبول خداوند و اولیائش است، بشویم.

* ارائه گزارش فعالیت‌های دارالقرآن علامه طباطبائی
در ابتدای این مراسم آقای مرتضی نجفی قدسی مسئول دارالقرآن علامه طباطبائی گزارشی از فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده در این دارالقرآن ارائه کرد.

وی از نگاه مثبت مراجع تقلید به این دارالقرآن تقدیر و تشکر کرد که به برکت عنايات مراجع تقلید، علما و شخصیت‌های حوزه، این دارالقرآن به کانونی برای مباحث قرآنی و تفسیری تبدیل شده است که برگزاری همایش‌های تفسیری، کلاس‌های آمادگی برای تفسیر قرآن، راه اندازی مجمع طلاب حافظ قرآن و ... نمونه‌ای از اقدامات این دارالقرآن است.

نجفی گفت: وظیفه اصلی این دارالقرآن حفظ آثار، نقش و یاد علامه طباطبائی است که تربیت شاگردانی که اکنون از ستاره‌های پرفروغ عالم تشیع هستند و همچنین نگارش کتاب گران مایه تفسیر المیزان که جلد‌های آخر آن در همین بیت نگاشته شده است از جمله اقدامات فاخر این عالم بزرگ است.

مسئول دارالقرآن اضافه کرد: علامه طباطبائی همیشه در درس تفسیر خود بیان می‌کرد: من یاد ندارم که شبی از شب‌های ماه مبارک رمضان را خوابیده باشم. ایشان در این شب‌ها مشغول تحصیل علم و عبادت بودند.

* اعزام ۳۰ نفر از مفسران به نام قرآن کریم به ۳۰ استان کشور

نجفی قدسی یکی دیگر از اقداماتی که توسط این بیت با همکاری مجمع عالی تفسیر قرآن و سازمان تبلیغات اسلامی صورت گرفته است، اعزام ۳۰ نفر از مفسران به نام قرآن کریم به ۳۰ استان کشور در ماه مبارک رمضان عنوان کرد و گفت: این اقدام ان شاء الله مقدمه‌ای بر اجرای فرمایش آیت الله مکارم شیرازی مبنی بر شهرها نیاز به علمای بزرگ دارند، باشد که به حمد الله با استقبال خوب و پرشور مردم نیز روبرو شده است.

وی همچنین از برگزاری جلسات تفسیر در سطح عمومی قرآن کریم با حضور آیت الله استادی در شب‌های ماه مبارک رمضان از ساعت ۳۰:۲۲ در دارالقرآن علامه طباطبائی خبر داد.

* پی‌نوشت:

(۱) يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (۱) [ای پیامبر! از تو در باره غنائم جنگی می‌پرسند بگو غنائم جنگی اختصاص به خدا و فرستاده [او] دارد پس از خدا پروا دارید و با یکدیگر سازش نمایید و اگر ایمان دارید از خدا و پیامبرش اطاعت کنید (۱)]

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ (۲) مؤمنان همان کسانی‌اند که چون خدا یاد شود دل‌هایشان بترسد و چون آیات او بر آنان خوانده شود بر ایمانشان بیفزاید و بر پروردگار خود توکل می‌کنند (۲)

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ (۳) همانان که نماز را به پا می‌دارند و از آنچه به ایشان روزی داده‌ایم انفاق می‌کنند (۳)